

Jälleen ongelmia ulkorajoilla

Pienen maan etu ei ole voimassa olevien kansainvälisten säädösten väljät tulkinnat tai niiden huomiotta jättäminen. Se tarkoittaa vahvojen maiden puhtaasti omien asioiden ajamista kansainvälisillä foorumeilla ottamatta huomioon muiden maiden tarpeita. Kansainväliset sopimukset ovat taanneet jonkinlaisen kompromissin asioiden hoidossa, jossa myös pienempien maiden tarpeet ovat jossain määrin otettu huomioon. Sopimuksia rikottaessa on sillä myös pitkäaikainen seurannaisvaikutus. Luottamus häviää ja aletaan pitää sopimuksia vain vanhoina jäänteinä muuttuneessa maailmassa, joita tulkitaan väljästi omien etujen mukaisesti. Kun valtioiden ratifioimien sopimusten pitävyyteen ei voi luottaa, on vaikea sopia uusia sopimuksia. Sopimukseton maailma on kaaosta.

Kun ristiriidat suurvaltojen välillä ja alueellisten suurvaltojen välillä ovat kärjistyneet, hybriditoiminta on tullut osaksi vaikuttamista erityisesti demokraattisia hallintoja vastaan. Sen etuina on halpuus ja käyttäjämaan toden-tamisen vaikeus. Sitä toteutetaan välikäsien toimesta. Alulle panija vain maksaa vaikuttamisesta tai käyttää omia salaisia kanavia, jotka on helppo kieltää, jos toteuttaja selviää. Venäjää on syyttävä sormi lukuisasti osoittanut, mutta kaiken kieltämisellä mennään eteenpäin. Kuitenkin Venäjä on panostanut hybridivaikuttamiseen ja on todella hyvä tällä alalla.

Valko-Venäjän ja Puolan rajalle on muodostunut maahan pyrkivien siirtolaisten avulla uudenlainen hybridivaikuttamisen tapa. Nyt ei ole epäselvyyttä valtiosta, joka tätä vaikuttamista toteuttaa ja selvästi rikkoo kansainvälisiä sopimuksia. Valko-Venäjä on aloittanut hyökkäyksen EU:n ulkorajaa vastaan käyttämällä siirtolaisia aseena. Vaikka Venäjä jälleen kerran kieltää osallisuutensa, ei Valko-Venäjän diktaattori Lukašenkan asema ole sellainen, että voisi toimia ilman presidentti Putinin siunausta. Putin on varmasti kiinnostunut näkemään miten EU toimii tässä tilanteessa.

Konflikti EU:n ja Valko-Venäjän välillä kiristyy. Tämän kaltaisissa tapahtumissa EU ei ole kovin joustava ja yhtenäinen toimija. Valko-Venäjän toiminta kertoo myös sen, että EU ei ole uskottava voimapolitiikan käyttäjä. EU:n on löydettävä keinot estää siirtolaisten laitton pääsy alueelleen. Muutama tuhat ihmistä ei määränä ole suuri, mutta paljonko tulijoiden määrät kasvavat, jos kokeiluerä pääsee läpi? Alkaako Lukašenka tuoda satojatuhansia siirtolaisia alueelle kiristääkseen EU:lta myönnytyksiä? Tulijoita riittää, jos avoin portti Eurooppaan avautuu. EU on sopinut siirtolaisten lentojen estämisestä Valko-Venäjälle. Kaupalliset lentoyhtiöt joutuvat ottamaan huomioon EU:n vaatimukset, koska mustalle listalle joutuminen estäisi lennot Eurooppaan. Se olisi taloudellinen katastrofi monille lentoyhtiöille. Kuitenkaan siirtolaisten kulkua Valko-Venäjälle ei pystytä estämään. Rahan voimalla saadaan kuljetukset toimimaan. Voidaan perustaa lehtoyhtiö, joka salakuljettaa siirtolaisia tai järjestää maareittejä jne. Lähtijöiden määrää vähentävät valitettavasti parhaiten tiedot rajalle jääneiden siirtolaisten

epätoivoisesta tilanteesta. Vain tiedot rajan yli pääsemisestä laittaa siirtolaisten määrät kasvuun.

Puolan rajalle jumiutuneet siirtolaiset ovat epätoivoisessa tilanteessa. Heidät on houkuteltu Valko-Venäjälle lupaamalla pääsy EU:n rajan yli. Ensin toimittuaan oppaina Valko-Venäjän sotilaat nyt estävät pääsyn pois raja-alueelta. Jopa aseita on tarjottu väkivaltaiselle tunkeutumiselle. Puola yrittää estää pääsyn omalle alueelleen.

Lukašenkalle ihmisten kärsimys ja kuolemiset eivät ole ongelma. Onneksi EU:ssa kuitenkin välitetään myös ihmisistä, joten mahdollinen keskusteluyhteys Lukašenkan kanssa on pieni hinta ahdinkoon joutuneiden ihmisten pelastamiseksi. Riittääkö se, jää nähtäväksi. Jotta tämä Venäjän tukema Valko-Venäjän hybridihyökkäys EU:ta vastaan saadaan päättymään, tulee siirtolaiset palauttaa omiin maihinsa.

Toinen kysymys on kokonaan miten kansainvälisistä säädöksistä selvitään ilman niiden rikkomista. Lukašenkan ei tarvitse välittää maineestaan. Tekipä EU mitä tahansa se kärsii imago tappion. Vähintään sen, että joudutaan keskustelemaan Lukašenkan kanssa tilanteesta tai joudutaan tulkitsemaan uudelleen hyväksytyjä kansainvälisiä sopimuksia. Tämäkin on voitto Putinille.

Suomessa tulee noudattaa lakia. Muita vaihtoehtoja ei ole. Sen takia lainsäädännön pitää olla sellainen, että eduskunnan hyväksymänä voidaan vastata kaikkiin turvallisuutta uhkaaviin tapahtumiin laillisesti ja riittävän nopeasti. Jos nykyinen lainsäädäntö ei sitä mahdollista, lain säädäntöä on muutettava nopeahkolla aikataululla. Lain on vastattava nyt tiedossa oleviin ja myöhemmin tuleviin ennalta arvaamattomiin turvallisuusuhkiin.

Kaikesta Euroopan levottomuuksista huolimatta toivotaan Rauhallista Joulua ja parempaa Uutta Vuotta 2022!

Hämeenlinnan Myllymäessä 20.11.2021

Päätoimittaja Ari Parkkola